

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
* * *

Ἐρώτατοι καί Θεοφιλέστατοι ἀδελφοί,
προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Φθάσαντες τήν μεγάλην ἑορτήν τῶν Χριστουγέννων, δοξολογοῦμεν ἐν ὕμνοις καί ᾠδαῖς πνευματικαῖς τόν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους κενώσαντα ἑαυτόν καί τήν ἡμετέραν σάρκα ἀναλαμβάνοντα Κύριον, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἐκ τῆς «δουλείας τοῦ ἄλλοτρίου» καί ἀνοίξῃ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων Παραδείσου τὰς πύλας. Ἀγάλλεται ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, βιοῦσα λειτουργικῶς τό ὅλον μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας, προγενομένη τῆς δόξης τῆς ἐσχατολογικῆς Βασιλείας καί δίδουσα χριστοπρεπῶς τήν καλήν μαρτυρίαν τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καί τῆς ἀγάπης ἐν τῷ κόσμῳ.

Ὁ «οὐκ ἐκ τοῦ κόσμου» χαρακτήρ τῆς Ἐκκλησίας ὄχι μόνον δέν τήν ἀποκόπτει ἀπό τήν ἱστορικήν καί τήν κοινωνικήν πραγματικότητα, ἀλλά ἐμπνέει καί ἐνδυναμώνει τήν μαρτυρίαν αὐτῆς. Οὕτως, ἡ Ἐκκλησία, ἐν ἀναφορᾷ πάντοτε πρὸς τόν αἰώνιον προορισμόν τοῦ ἀνθρώπου, διακονεῖ τὰς ὑπαρξιακὰς ἀνάγκας αὐτοῦ, ἐπιχέει, ὡς ὁ Καλός Σαμαρεῖτης, «ἔλαιον καί οἶνον» ἐπί τὰς πληγὰς, καθισταμένη ὁ «πλησίον» παντός «ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς» (πρβλ. Λουκ. ι', 25 – 37), ἰωμένη τὰς συγχρόνους «ἀσθενείας τοῦ πολιτισμοῦ», φωτίζουσα τὰς διανοίας καί τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Ἡ πνευματικότης, ὡς παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τήν ζωὴν τῶν πιστῶν, σημαίνει μαρτυρεῖν ἔργῳ καί λόγῳ περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος καί δέν ἔχει σχέσιν μέ ἄγονον ἐσωστρέφειαν. Τό Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ζωῆς χορηγός, πηγὴ ἀγαθότητος, νομὴ χαρισμάτων, ζωὴ καί φῶς. Ὁ χριστιανός εἶναι φλεγόμενος ἄνθρωπος, φιλόθεος, φιλάνθρωπος καί φιλοκαλικός, δραστήριος καί δημιουργικός.

Τό Εὐαγγέλιον τῶν Χριστουγέννων ἀκούεται καί ἐφέτος εἰς ἓν πολιτισμικόν περιβάλλον, ὅπου ὑψίστη ἀξία θεωρεῖται τό «ἀτομικόν δικαίωμα». Ὁ ἑαυτοκεντρισμός καί ἡ φενάκη τῆς αὐτοπραγματώσεως μειώνουν τήν κοινωνικήν συνοχήν, ἐξασθενίζουν τό φιλόλληλον πνεῦμα καί τήν

ἀλληλεγγύην καί ἐργαλειοποιούν τὰς διανθρωπίνας σχέσεις. Ὁ ἄκρατος οἰκονομισμός καί ἡ ἐκκοσμικευσίς βαθύνουν τό ὑπαρξιακόν κενόν καί ὀδηγοῦν εἰς συρρίκνωσιν τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀδύνατον νά ἀγνοήσῃ τὰς ἐξελίξεις αὐτάς, τὰς συνεπείας τῶν ὁποίων ὑφίστανται πρωτίστως οἱ νέοι, μέ ὄχημα τὰς σαγηνευτικάς μηχανάς τοῦ τεχνολογικοῦ πολιτισμοῦ καί τὰς παντοειδεῖς ὑποσχέσεις «ψευδῶν παραδείσων». Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Κρήτη, 2016) ἐκάλεσε μετ' ἐμφάσεως τούς νέους «νά συνειδητοποιήσουν ὅτι εἶναι φορεῖς τῆς μακραίωνος καί εὐλογημένης παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ταυτοχρόνως δέ καί οἱ συνεχισταί αὐτῆς», νά συμμετέχουν ἐνεργῶς εἰς τήν ζωήν τῆς Ἐκκλησίας, «νά διαφυλάσσουν θαρραλέως καί νά καλλιεργοῦν μέ δυναμισμόν τὰς αἰώνιους ἀξίας τῆς Ὁρθοδοξίας διά νά δίδουν τήν ζεῖδωρον χριστιανικήν μαρτυρίαν» (Ἐγκύκλιος, § 8 καί 9).

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, στοιχοῦντες τῇ προτροπῇ τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου καί μέ ἀναφοράν εἰς τήν πρόσφατον ἐκλογήν καί ἐγκατάστασιν τῶν νέων Ἀρχιεπισκόπων Ἀμερικῆς, Αὐστραλίας καί Θυατείρων καί Μεγάλης Βρεταννίας εἰς τὰς τρεῖς μεγάλας Ἐπαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐν τῇ Διασπορᾷ, ἀνακηρύσσομεν τό ἔτος 2020 «ἔτος ποιμαντικοῦ ἀνακαινισμοῦ καί ὀφειλετικῆς μερίμνης διά τήν νεολαίαν», καλοῦντες σύμπαντα τόν καθ' ἡμᾶς ἱερόν κλῆρον καί τόν χριστεπώνυμον λαόν εἰς συμμετοχήν καί εἰς στήριξιν τῆς ἐνθέου ταύτης προσπαθείας.

Ἀποβλέπομεν εἰς τήν ἀνάπτυξιν μιᾶς «διαλεγομένης Ποιμαντικῆς» μέ φαντασίαν καί ὄραμα, μέ ἀκλόνητον πίστιν εἰς τήν αἰείρουτον χάριν τοῦ Θεοῦ καί μέ ἐμπιστοσύνην εἰς τήν δύναμιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ προσωποκεντρική αὐτή Ποιμαντική ὀφείλει νά στρέφῃ τούς νέους ἀπό τό «ζητεῖν τὰ ἑαυτῶν» καί τό «ἑαυτοῖς ἀρέσκειν», εἰς τήν «οὐ ζητοῦσαν τὰ ἑαυτῆς» ἀγάπην καί εἰς τό «ἀρέσκειν Θεῷ», ἀπό τὰ «ἀγαθὰ» εἰς τό «Ἀγαθόν», ἀπό τό «πολλῶν δεῖσθαι» εἰς τό «ἐν, οὗ ἔστι χρεία», συμβάλλουσα εἰς τήν ἀνάδειξιν τῶν χαρισμάτων ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Ὁ ἀληθῶς ἐλεύθερος ἑαυτός γεννᾶται διά τῆς προσφορᾶς τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Βάσις διά τήν ἀφύπνισιν τῆς χριστιανικῆς συνειδήσεως παραμένει καί σήμερον ἡ βίωσις καί ἡ κατανόησις τοῦ νοήματος τῆς χριστιανικῆς λατρείας, τοῦ κοινοτικοῦ, εὐχαριστιακοῦ καί ἐσχατολογικοῦ χαρακτήρος της. Οἱ νέοι πρέπει νά συνειδητοποιήσουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι σωματεῖον χριστιανῶν ἀλλά «Σῶμα Χριστοῦ». Καλοῦμεν τόν ἀνά τήν οἰκουμένην ἱερόν κλῆρον τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς μίαν «κενωτικήν» ποιμαντικήν κινητοποίησιν. Δέν θά ἀναμένωμεν νά ἔλθουν οἱ νέοι καί αἱ νέαι πρός ἡμᾶς, ἀλλά πορευόμεθα ἡμεῖς πρός αὐτούς, ὄχι ὡς κριταί ἀλλά ὡς φίλοι, μιμούμενοι τόν «ποιμένα τόν καλόν», ὅς «τήν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Ἰωάν. ι', 11). Ὁ ποιμήν εὐρίσκεται πάντοτε ἐν ἐγρηγόρσει καί ἐπιφυλακῇ, γνωρίζει τὰς

ποιμαντικές ανάγκας τῶν νέων καί τόν κοινωνικόν των περίγυρον καί δρᾶ ἀναλόγως. Ἡ ποιμαντική του παρέμβασις ἀντλεῖ ἔμπνευσιν καί κατεύθυνσιν ἀπό τήν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, προσφέρονσα εἰς τούς νέους ὄχι ἀπλῶς «βοήθειαν», ἀλλά τήν «ἀλήθειαν» τῆς ἐλευθερίας, «ἣ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν» (Γαλ. ε', 1).

Μέ αὐτάς τάς σκέψεις, προσκυνοῦντες μετ' εὐλαβείας τό Θεῖον Βρέφος τῆς Βηθλεέμ, εὐχόμεθα πᾶσιν ὑμῖν, ἐκ τοῦ πανεόρτου Φαναρίου, εὐλογημένον τό Ἅγιον Δωδεκαήμερον καί εὐκαρπον τόν ἐπί θύραις νέον σωτήριον ἐνιαυτόν, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς τήν ἀείζωον χάριν καί τό μέγα ἔλεος τοῦ συγκαταβάτος τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων Σωτήρος Χριστοῦ, τοῦ «Θεοῦ μεθ' ἡμῶν».

Χριστούγεννα ,βιθ'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τήν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, μετὰ τό Ἱερόν Εὐαγγέλιον.